

såvidt den pågældende genstand er erhvervet i spekulationshensigt. Bestemmelsen svarer i det væsentlige til gældende ret. Selve formuleringen afviger, forsåvidt angår de erhvervsmæssige afhændelser, noget fra statskattelovens § 5 a, der alene taler om salg henhørende til „vedkommendes næringsvej“. Man har ment, at den valgte formulering bedre end den nugældende dækker de bag bestemmelsen liggende synspunkter, der — i overensstemmelse med gældende opfattelse — formentlig må gå ud på at beskatte den erhvervsmæssige fortjeneste, hvad enten denne er et udslag af en egentlig „næringsvej“ eller af anden virksomhed, der, selvom den ikke kan betragtes som den skattepligtiges „næringsvej“, dog går ud på ved hyppige omsætninger, f. eks. af ejendomme eller pantebreve, at indvinde indtægter gennem de derved opnåede avancer. Formuleringen må iøvrigt antages i det hele at dække gældende praksis på det heromhandlede område, således f. eks. også med hensyn til de betingelser, under hvilke beskatning foretages af byggehåndværkeres avance ved salg af de af dem for egen regning opførte ejendomme eller af erhvervsdrivendes avancer ved salg af aktiver, f. eks. pantebreve, som de har modtaget som betaling for leverede ydelser eller varer.

Hvad iøvrigt avancer ved realisationer m. v. angår, har opgivelsen af den af skattelovskommissionen foreslåede kapitalvindingsbeskatning nødvendiggjort opretholdelsen af regler om beskatning af spekulationsavancer. Disse er henført under den almindelige indkomstbeskatning, der for disse avancer vedkommende må forekomme mere rimelig end den relativt lave, proportionale beskatning, der ellers ville kunne blive tale om.

De gældende regler om spekulationsavancers beskatning har været genstand for kritik, navnlig fordi de ved at lægge vægten på, om der har foreligget spekulationshensigt, lader subjektive kriterier være afgørende for, om beskatning skal foretages eller ej. Om sådan hensigt har foreligget, vil langtfra altid fremgå af utvetydige, ydre kendsgerninger, og reglernes anvendelse i praksis giver derfor anledning til megen tvivl og relativt mange tvistigheder.

Det kan dog formentlig ikke bestrides, at det principielt set er rigtigt, når de gældende regler lægger vægten på tilstedeværelsen af spekulationshensigt, idet begrundel-

sen for beskatningen må søges i, at der foreligger en på opnåelse af indkomst direkte sigtende virksomhed.

På den anden side må det formentlig erkendes, at en regel, der ikke i samme grad som den gældende lægger vægten på det subjektive, vil udelukke mange tvivl og være lettere at administrere. Man har derfor overvejet muligheden af — ligesom i Sverige og til dels i Norge — at basere reglen på mere objektive forhold, således navnlig besiddelsestidens længde. Et sådant system frembyder imidlertid på andre punkter betydelige ulemper, således som også påpeget af skattelovskommissionen. Dels er det i sig selv lidet rimeligt, at spørgsmål af så stor betydning, som det her kan dreje sig om, afgøres efter kriterier, der nødvendigvis må blive grove og mekaniske, og dels vil en regel som den nævnte i virkeligheden ofte føre til, at sælgerens økonomiske forhold bliver afgørende for, om han skal beskattes. Den, der ejer et anlægsaktiv, som han ser sig tvunget til at afhænde indenfor det fastsatte tidsrum, vil blive beskattet, medens langfristede, typiske spekulationsforretninger vil gå fri. Reglen opfordrer derhos spekulanten til at tilrettelægge sine realisationer således, at beskatning undgås.

Man har derfor — alt taget i betragtning — valgt at blive stående ved den gældende regel. Den foreslåede bestemmelse afviger kun fra denne derved, at den lovbestemte formodning for spekulatør ved salg inden 2 år efter erhvervelsen er udvidet til også at omfatte private pantebreve.

Stk. 2: Man har anset det for rigtigst, at betingelserne for at beskatte avance ved indfrielse af private pantebreve og gældsbreve udtrykkeligt fastslås i loven, hvilket ikke er tilfældet nu.

I overensstemmelse med den stilling, man iøvrigt har taget til den af skattelovskommissionen foreslåede kapitalvindingsbeskatning, har man ej heller her ment at kunne følge kommissionsudkastet, der under beskatning ville inddrage alle indfrielsesavancer, enten som skattepligtig indkomst (indfrielse gennem afdrag) eller kapitalvinding (indfrielse under eet).

Ved henvisningen til de i stk. 1 opstillede betingelser for at beskatte avancer ved realisation eller afståelse, tilsigter den foreslåede bestemmelse at give hjemmel for beskatning i overensstemmelse med, hvad der i praksis antages nu. Beskatning foretages